

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Negyedévre	60 K
Egy óra	20 K

Egyes szám ára 80 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ES ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam. 130. szám.

Kedd, június 15.

A német választásokon

a három demokratikus párt: a centrum, a többségi szocialisták és a demokraták pártja állott szemben a független szocialistákkal, a német demokratapárttal és a német néppárttal. A koalíciós kormánypart, amely aláírta a versaillesi békét és megkezdte a birodalom konszolidálásának munkáját, mérközött ezeken a választásokon a jobboldali és a baloldali forradalmi pártokkal.

Már a választások előtt sokfelé felvetődött a kérdés, hogy mi lesz, ha a mérközésből az utóbbiak kerülnek ki győztesen. Mert akkor megbomlik a koalíció és végeszakad annak a munka folyamatnak, amelyet ez a kormány megkezdett.

És a választások eredménye igazolni látszik ezt a következtetést. A polgári többség most megvan, — de nem képes a kormányzásra. Ezzel a többséggel szemben áll egy számbelileg erős ellenzék, amelyik tüzzel-vassal pusztítaná el az eddigi többség minden munkáját, csak hogy ez az ellenzék: a konzervatívok és a független szocialisták annyira ellentétes felfogásuak minden téren, hogy még egységes ellenzék sem alkothatnak a kormánnyal szemben.

Ez a választási eredmény komoly intelem a külföldnek. Hogy kapja meg Franciaország a németektől majd a rengeteg hadikárpótlást, ha a konzervatívok és függetlenségi valóságú és erős összecsapásából, amely lehetlenné fog tenni minden kormányzást, az esetleges új választások alkalmával akár az egyik, akár a másik párt kerül ki győztesen. Az ententének kellett volna erről gondoskodnia, hogy a demokratikus koalíció, amelyik megkötötte a békét, ne veszítse el a német nép előtt teljesen hitelét. Mert ezt a választási eredményt a német dac felülkerekedésének, a kegyetlen béke elleni tiltakozásnak is lehet venni. Az entente nem nézheti tovább ezt a jobb és baloldali végletek közt való ide-odatáncolást, ami csak a tulfeszültség jele lehet, — és meg kell hogy adja kívülről ehhez a gyógyító szert. A német nemzeti eszme újra nagyobb tért hódít Németországban, ez az eredménye a két éve folytatott kegyetlen entente-politikának. Ezzel a politikával az ellenkezőjét érték el annak, amit akartak; be kell lássák, hogy csak akkor érhetnek el valamit Németországgal szemben, ha az politikailag teljesen akcióképes.

AZ ADRIAI-KÉRDÉS.

Triest. Nitti és a fiumei delegátusok között tárgyalások folytak a régen vajdó Adria-kérdésben. Nitti kijelentette, hogy a jugoszláv delegátusokkal egyelőre csak elvi megállapodásra jutott. Neki az az óhaja, hogy Fiume olasz szuverenitás alá kerüljön. Grosic tanár, a delegáció tagja memorandumot adott át Nittinek, melyben több módon próbálja a kérdést megoldani.

Arra a kívánságára, hogy a vasuti közlekedést Volosca és Sl.-Peter között mielőbb helyreállítsák, Nitti kijelentette, hogy mindkét országnak fontos érdeke a gazdasági érintkezés mielőbbi helyreállítása. A jugoszláv missziót Scialoja külügyminiszter Torra és Rogino miniszterek társaságában fogadta.

LLOYD GEORGE AZ ANGOL-OROSZ TÁRGYALÁSOKRÓL.

Olyan kormánnyal kell tárgyalni, amilyen van.

London. Lloyd George az angol alsóházban a következőket mondta az oroszokkal folytatott tárgyalásokról:

— Vállalom a felelősséget a tárgyalásokért, mert Oroszország a világ ellátására nélkülözhetetlen. Nincs rá példa, hogy egy országgal megszakították volna az összeköttetést, mert a kormányát utálják! Ha az orosz kormány kegyetlenkedése miatt ellenzik némelyek, hogy a forgalmat felvegyük — ugyanezt meg kellene tennünk Törökországgal is. A régi cári kormánnyal sem szakította meg Anglia az összeköttetést, noha az türte a pogromokat és sok száz ártatlan ember kivégzését. Olyan kormánnyal kell tárgyalni, amilyen van és adjunk érte hálát az Istennek, hogy mi szerencsésebb helyzetben vagyunk.

AZ ANGOL MUNKÁSKÜLDÖTTSÉG JELENTÉSE MAGYARORSZÁGRÓL.

Bécs. A keresztényszocialista Reichspost a következő magántáviratot kapta Londonból: Éppen most tették közzé az angol szocialista delegáció jelentését Magyarországról. A jelentés többi közt a következőket mondja: Azt a benyomást kaptuk, hogy a polgári hatóságok nem követnek el brutalitásokat a foglyokkal szemben. A katonák helyzete azonban nem tisztázott. A magyarországi zavarok egyik legfőbb oka a katonaság kiváltságos szerepe. A kormánynak a polgári hatóságok ellenőrzése alá kellett volna helyeznie az u. n. karhatalmat.

Az angol munkásdelegáció kiemeli, hogy az előfordult kihágások voltaképpen nem antiszemita, hanem kommunisztikus jelle-

güek és hogy a zsidó áldozatok számát a zsidó-elemeknek a kommunista diktatúrában való részvétele magyarázza.

A jelentés többi része eddig ismeretlen.

BEFEJEZTÉK A SUBOTICAI PUCCSBAN A VIZSGÁLATOT.

Beograd. A subotica—szabadkai puccs ügyében befejezték a vizsgálatot és az ügy iratai az igazságügyminiszternél vannak. A vizsgálat anyaga szerint 88 vádlott kerül rendes polgári bíróság elé. 27 vádlott fölött pedig a rögtönítélő bíróság mond ítéletet. A vizsgálat megállapította, hogy a fővezető és irányító egy Rutay István nevű egyén, aki már Kun Béla alatt is jelentős szerepet játszott. Rutayt azonban nem fogták el, szökésben van. Állítólag Halason tartózkodik. Rajta kívül fővádlottakként kezelik még Gyuracsevics Vecát és Janovics Pavlet.

A JUGOSZLÁV VASUTASOK ÚJ SZTRÁJKBA LÉPNEK.

Zagreb. A vasuti munkások és alkalmazottak szakszervezete röpcédulákat osztogatott, melyen bejelentik, hogy új harcot kezdenek. A vasutasok követeléseit a vasutügyi minisztérium nem teljesítette, így tehát a szakszervezet újra fölveszi a harcot.

AZ OSZTRÁK-JUGOSZLÁV TÁRGYALÁSOK BEFEJEZŐDNEK.

Beograd. Az osztrák delegátusokkal folytatott tárgyalások kedvezően alakultak. A jugoszláv delegátusok lemondtak arról, hogy a fizetések Ausztria részéről egészséges valutában eszközöltessenek. A szerződés aláírása és végleges szövegezése keddre várható.

A DUNAI FORGALOM MÉG NEM INDUL MEG.

Beograd. Budapestről jelentik: Horthy kormányzó francia és angol újságírók előtt kijelentette, hogy még korainak tartja a transito kereskedelem megindítását. A magyar kormány ujabban nehézségeket gördít a dunai forgalom elé, bárha a Duna nemzetközi ellenőrzés és védelem alatt áll.

NITTI KORMÁNYA LEMONDOTT.

Róma. Az olasz parlamentben és a szenátusban is bejelentette Nitti, hogy a kormánya a megváltozott politikai viszonyokra való tekintettel beadja lemondását. A kormány lemondásával együtt lemond a parlament elnöke, Orlando is.

kiállítások, rossz nyomtatványok felhasználása, tökéletlenséget biztató stílus, orvosi gyakorlatokat rendelkező szeszgyárvédelem cím a kiadóban.

EGYEN VÉNY, HÁZAR, ESENEG FÖLD-DEL EGYÜTT MÁR VÁLLALKOZÁS MIATT AZONNAL ELADÓ. Cím a kiadóban.

Erdeklődők forduljanak a Bécsei Biztosító Társaság Főigazgatójához.

EGYEN VÉNY, HÁZAR, ESENEG FÖLD-DEL EGYÜTT MÁR VÁLLALKOZÁS MIATT AZONNAL ELADÓ. Cím a kiadóban.

KÁROLY EXKIRÁLY MAGYARORSZÁGON AKAR LETELEPEDNI.

Wien. Angol híradások szerint Károly exkirály azzal a kéréssel fordult az ententehez, hogy engedjék meg neki és családjának, hogy mint magánember Magyarországon állandóan letelepedhessen. Kérését azzal indokolta meg, hogy a rendelkezésre álló jövedelem nem elég ahhoz, hogy Svájcban megtudjon élni. Míg Magyarországon birtokai jövedelméből nyugodtan élhetne.

A MAGYAR DELEGÁLTAK ELUTAZTAK PÁRISBÓL.

Páris. A magyar békekövetség csütörtökön este elutazott Versaillesből Budapestre. Párisban csak a magyar békekövetség állandó titkára, Praznovszky Iván marad.

FELOSZLATJÁK A KARHATALMAKAT MAGYARORSZÁGON.

Budapest. Hétfőn délelőtt nagyobb küldöttség kereste fel hivatalukban Dömötör Mihály dr. belügyminisztert és Rubinek Gyula földművelésügyi minisztert. A küldöttség a Szabadka felé vezető vasútvonal mentén elüldözött gazdálkodókból állott, akik a két miniszternél való tisztelgés után a parlamentben Soós Károly hadügyminiszternél jártak.

A küldöttség szónoka előadta a hadügyminiszter előtt, hogy őket elkergették brtokaikról, amelyek kezelését az uradalmi eselenség vette át, amely kommunisztikus alapon működik. Bejelentette továbbá, hogy a hatóságok nem részesítik őket megfelelő védelemben, sőt Förster Lajos kunszentmiklósi főszolgabíró magatartásával elősegítette ezeket az atrocitásokat. Előadták azután azokat a súlyos sérelmeket, amelyek családtagjaikkal történtek. Szónok végül védelmet és elégtételt kért.

Soós Károly hadügyminiszter válaszában kijelentette, hogy ezekről a jelenségekről tudomása van és sürgős szigorú vizsgálatot rendelt el és elrendelte az összes katonai különítmények feloszlását és a fővárosi zászlóaljokhoz való beosztásukat. Felhívta végül az elüldözött gazdálkodókat, hogy térjenek haza és várják be nyugodtan a kormány intézkedéseit.

MEG AKARTÁK SZÖKTETNI II. VILMOS CSÁSZÁRT.

Bécs. A londoni Telegraph értesülése szerint a hollandi kormány most jutott nyomára annak a nagyarányú összeesküvésnek, amelynek célja II. Vilmos császár megszöktetése volt. A német tisztek ligája Thoorból, ahol a császár internálva van, repülőgépen akarta II. Vilmost megszöktetni és Németországba vinni. A hollandi hatóságok elrendelték a leghigorubb vizsgálatot.

NÉMETORSZÁG FÖLEMELI RENDŐRLÉTSZÁMÁT.

Berlin. A legfelsőbb katonai tanács megengedte Németországnak, hogy a rendőrlétszámát fölemelhesse.

AZ ANGOL-OROSZ TÁRGYALÁS.

London. Krassin orosz delegátus újra tárgyal az angol megbízottakkal. A tárgyalások főképpen az angol hadifegyverek kicserélésére vonatkoztak.

TERJED AZ OLASZ SZTRÁJK.

Milano. Az általános sztrájk egyre nagyobb méreteket ölt. Rómában szintén proklamálták az általános sztrájkot. Nápolyban a rakodó munkások csatlakoztak a sztrájkhoz. A kormány katonaságot vezényelt ki.

PERZSIÁBAN FORRADALOM ÜTÖTT KI?

London. Egy moszkvai radiojelentés szerint Perzsiában forradalom ütött ki. Az alsóházban ez ügyvel kapcsolatban Bonar Law kijelentette, hogy ezt a hirtendenciozusnak látja.

TERJED AZ IR FORRONGÁS.

London. Az angol alsóházban az ir-mozgalomra vonatkozóan Churchill lord bejelentette, hogy a kormány mindent elkövetett a mozgalom leszerelésére. A rends kormánycsapatokon kívül 40 tank és 28 repülőgép van kivezényelve. A mozgalom azonban erős mértékben terjed. A zendülők újabb támaszt intéztek egy rendőrlaktanya ellen, melyet három órán át ostromoltak. Minkét részről nagyon sok halott és sebesült maradt a csataterén. Az ir csapatok a dublin-vestmedthi vasúti vonal sineit felszaggatták, úgy hogy az angol csapatok utánpótlása megakadt.

RÉSZLEGES VÁLTOZÁS A MAGYAR PARLAMENTBEN.

Budapest. Beavatott helyről vett hírek szerint a magyar kormány válsága küszöbön áll. Valószínű, hogy a jelenlegi kormány igyekszik helyén maradni és a válságot egyes minisztereknek a kabinetből való kiválásával megoldani. Így egész biztosra veszik gróf Teleki Pál külügyminiszter lemondását, akinek helyére Apponyi-párti ember kerülne. A kormány lemondását hír szerint a tisztántuli választásoktól teszi függővé. A választások megéjtéséig uralmon maradna tehát. De lehet, hogy az egyesült pártok nyomásának nem tud ellentállani és még a választások előtt lemond.

RÖVID HIREK.

Lyon. Lloyd George Milleranddal e hó 20-án Párisban találkozik.

Lyon. Konstantinápolyban a török kormány áttanulmányozta a békefeltételeket. A nagyvezír elutazott Párisba.

Wien. A Duna-konferenciát június 17-én nyitják meg Wienben. A konferencián az összes hatalmak részt vesznek.

Lyon. Az albán zendülők elfoglalták a Valona előtti összes helységeket. Az olasz csapatok visszahúzódtak Valonába.

Berlin. A német választások miatt Szászországban kormányválság tört ki.

LEGUJABB

A veliki beeskereki jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Berlin. Müller német kancellár visszadta a köztársaság elnökének a kormányalakítással való megbízását. A köztársaság elnöke tárgyal a német parasztpárt vezérpolitikusával és Hartel miniszterrel és e tárgyalások eredményétől függ, vajjon a német parasztpárt vállalja-e a kabinetalakítást.

Róma. Itteni lapok közlése szerint Giolitti kap megbízást az új kormány meg-

alakítására. Az új kormányban Nitti is részt fog venni.

Bécs. Renner kancellár és a miniszterek beadták lemondásukat. Ezen lemondások oka a pártok közötti véleményeltérés a katonai kérdésekben, különösen pedig a keresztény-párt azon kívánsága, hogy a katonai szovjeteket oszlassák fel.

Beograd. A parlament a választási törvény tárgyalását folytatja.

HIREK.

Sertészárlat. A nagy mérvben fellépett sertésvész leküzdésére a polgármester a város területére elrendelte a sertészárlatot. Sertések beszállítása és hetivására való fölhajtása szigorúan tilos. Sertéseket Beeskerekről kívinni csakis külön hatósági engedéllyel szabad. A nagymérvben elterjedt vész a Szlavoniából behozott sertésekkel hurcolták be.

A Kulturbund megalakulása Novisadon. A Jugoszláviában élő németek közművelődési törekvése Kulturbund címen szövetséget alakít. A Kulturbund június 20-án alakult meg Novisadon a városi lövészegyesület helyiségeiben.

A Renaissance kiadóhivatala közli, hogy a Renaissance 5. száma a momentán beállott papirhiány miatt elkésve fog megjelenni.

Német-román áru és személyforgalom. A német és a román kormány megbízottai között néhány nap óta előzetes tárgyalások folynak a Románia és Németország közötti személyi és áruforgalom újrafelvételéről. A kérdést legközelebb egy konferencián fogják végleg szabályozni, melyen a csehszlovák és a magyar kormány megbízottai is részt vesznek.

Tisza István gyilkosai vallanak. A Tisza István gróf gyilkosai ellen folytatott bünvádi eljárásnak nagy eseménye, hogy a három főbűnös végre megtörve, teljességében beismerő vallomást tett és a helyszínen is megmutatták a vizsgálóbíróknak, hogyan történt a gyilkosság és rajtuk kívül kik részesek abban. A vizsgálat érdekében e rég várt fordulatról közelebbi részleteket nem közöltek.

Magyarországon papiraprópénz készül. Magyarországon is igen nagy a panasz, hogy az aprópénz teljesen eltűnt a forgalomból, aminek oka az, hogy azt teljesen elrejtették. Most már a vaspénzek is teljesen eltűntek a forgalomból. Koronánál kisebb pénz nem látható és az emberek ezt adják a pincérnek borralalól, a házmesternek kapupénz fejében. Illetékes körök most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az állam bocsásson ki papirból aprópénzt 10 és 20 filléreket.

A Budibicska asztaltársaság f. hó 13-án megtartott díjtekvés alkalmával a következő felülfizetések történtek: özv. Geier Lajosné 10 K, Makai Gusztáv 40 K, Geier-cég 50 K, Somogyi András 55 K, Révész Zsigmond 10 K, Jakob Mihály 20 K, Grünfeld Armin 10 K, Osztó János 100 K, Glaug Károly 20 K, Szorádi Miklós 20 K, Pletscher Péter 24 K, Heinrich Domonkos 24 K, Molnár Jánosné 20 K, B. Gy. 80 K, Gal Janos 20 K, Glaug József 25 K, Kovács János 50 K, Róka Ferenc 80 K, összesen 668 korona. A tekvés által befolyt tiszta nyereség 3464 korona, összesen tehát 4132 korona, mely összegért fogadják a fenti urak és mindazok akik e sikerhez hozzájárultak, a szegény gyermekek nevében leghálásabb köszönetünket. Az elnökség

Sztrájkolnak a bécsi valutakereskedők. A bécsi valutakereskedők sztrájkba léptek s ezért hétfőn a bécsi tőzsdén egyetlen kötés sem történt. A sztrájkra az adott okot, hogy az egyik banktól nagymennyiségű dollárt foglaltak le s a tőzsde intervenciója ellenére a lefoglalt pénznek csak egy részét oldották fel.

Tőzsde. Budapest, június 11. Érték koronában. Dollár 163, Márka 482, Frank 1290, Dinár 70, Napoleondor 605, Cseh korona 383, Rubel 298.

Beograd június 12. Érték dinárban. Font 86 50, Frank 168, Dollár 20 75, Lira 130, Márka 63 50, Lei 53, Lew 41, Cseh korona 58, Osztrák korona 15 60.

Főmólnárt

Ajánlatok személyi viszonyok, fizetési feltételek és (dígi működés megjelölésével) "Bánai és vámmalom" jellegére a kiadóba. 1109

Keresek megvételeire:
10 HP. benzinnmotort.
1 könnnyű federtes keesi füstelt és fényezett. 1181

Fuchs József fakereskedő Nákófalva.
Tel.: fóniszám 2

1130
100 technikus 000 00

Perfekt felvétetik. Ajánlatokat kér FARKAS ANTAL formtérme Ursac.

Berendezett, igen jó helyen és nagy forgalommal bíró
1113. teljes felszereléssel együtt.
Érdeklődni lehet Radity Milánál
Realitven (Tamassóvár) utca 5. Telefonszám 227

Megyék, városok.

Vrsac — Versec.

Athelyezés. Marikonvity alezredes térparancsnokot a hadügyminisztérium Nisbe helyezte át. A térparancsnok már el is hagyta a várost.

Városi akció a borkivitel ügyében. A vrsacai borügyi-bizottság (Weinbausektion) a múlt hónapban nagy akciót kezdeményezett a borkivitel megkönnyítése, illetőleg a vám megszüntetése iránt. Kormányrendelet ugyanis, mint tudvalevő, hektoliterenként 400 korona kiviteli vámot mért ki a borra. A Weinbausektion beadvánnyal fordult a minisztériumhoz, ezen rendelet visszavonása érdekében. Mint értesülünk, ezen beadványra most sürgönyválasz érkezett mértékadó körökből, mely szerint az ügyet kedvezően intézték el s így a vám részleges törlése várható. Egy beogradi lap közlése szerint a hektoliterenkénti vámot 400-ról 80 koronára szállítják le.

Hangverseny. A délországi drámai színészek csoportja kedden, folyó hó 15-én a Vigadóban hangversenyt rendez. Műsoron van egy egyfelvonásos, instrumentális és vokális zene, tánc és deklamációk.

Gyermeknap. A helybeli gyermeksegélyező-bizottság folyó hó 27. és 28-án nagyszabású gyermeknapot rendez, igen változatos jótékony műsorról.

Városi rendeletek. 1920. sz. rendőrfőnökségi rendelet szerint minden mulatságot a városi adóhivatalnál kell előre bejelenteni. Ez a jegyekre 10%-os vigalmi adót vet ki. — 5312. tanácsi sz. Cséplőgéptulajdonosok felhívataknak, hogy a cséplési idényre déli Szerbiába költözködjének át, illetve a cséplést ott vigyék keresztül, miután azon vidékeken nagy a géphiány. A gépeknek kedvezményes szállítási tarifát számítanak fel és pedig 1000 kilogrammonként 18 parát. — 5547. tan. rendelet utasítja a cséplőgéptulajdonosokat, hogy szén szükségleteiket az erdő- és bányügyi minisztériumnál fedezhetik. Hatóságilag igazolandó a szükségelt szénmennyiség. — 5142. tanácsi szám. Fürdőidényt, illetőleg gyógyulási kezelést óhajtó rokkantoknak három bizonyítvány szükséges kérvényeik elintézéséhez: 1. Hadirokkantságát igazolni. 2. Hogy a fürdőzés még ezen nyár folyamán szükséges és nem mehet saját költségére fürdőbe. — A városi rendőrfőnökség 2979. és a vrsacai vasuti rendőrbizottság 376. számú közös rendelete: Minden idegen állampolgár, ki utlevéllel érkezett az országra, illetve a város területére, június 14-ig a vasuti bizottságnál utlevéllel személyesen jelentkezni tartozik, miután visszatérésükkor az országhatár átlépése a bizottság láttamozása nélkül nem lehetséges. Június 14-ike után érkezők azonnal érkezésük után jelentkeznek fél 8-tól fél 11-ig. A két hatóság adja meg a szükséges tartózkodási engedélyt. Elutazás előtt is jelentkezni kell. Látatmozás nélküli utlevelekkel az idegenek nem szállhatnak meg vendéglőkben vagy magánlakásokban. Itteni polgároknak is, kik a határt átlépni akarják, a passzusláttamozást meg kell szerezniök.

Kávé, rizs, bors, fahéj, frankkavé, gyertya, cukorka.
Club-papír 100/100,
rézgalic (kékkő),
Diana sóborszesz,
portlandcement, mész,
budai föld, festékek,
sárga kocsikenőcs,
petroleum, gyufa,
maronátron 100%,
ammoniakszóda,
örölté

és az összes fűszer-, gyarmat- és festék-
árúkból elegendő van raktáron. 1144

Özv. Guttmann Jakabné és fiai
Veliki Beeskerek, Zsitni trg. (Buza-tér).

Az építőipari munkások sztrájkja.

Az építőipari munkások sztrájkja cím alatt S. J. anonim alatt cikk jelent meg a „Torontal” vasárnapi számában. Minthogy a cikk csak egy oldalról világítja meg a kérdést, engedje meg nekem a szerkesztőség, hogy más szempontok alapján reflektáljak a cikkre. S. J. maga is elismeri, hogy dacára az állítólag beköszöntött árnyatlasznak, a munkások keresete mégsem kielégítő, ha több is mint a katonai és egyéb tisztéké, akiknek ugyszólván semmiből kell megélniök. Az ajánlata azonban, hogy a munkások a kátyuban levő ipart azzal rántsák ki, hogy önként dolgozzanak naponta 10 órát és így játszák ki a törvényileg megszabott 8 órai munkaidőt — nem fog nálunk a megfelelő eredménnyel járni. Hiszen úgy vélem köztudomású, hogy az ipar éppen azokban az államokban virul leginkább, ahol 6—7 órás munkanap. Nálunk pedig, ahol S. J. szerint az anyag horribilis drága, szerintem pedig hiányzik vagy egyáltalán nincs, egyenesen végzetes volna a munkások részére, ha a hosszabbított munkanappal az amugy is nagyszámu munkanélküliek táborát növesztenék.

A ki nem elégitó munkabérek pedig egyenesen éppely hátrányosak az iparra nézve, mint a fogalmi akadályok és az általános anyagihiány. Hiszen a munkabérek határozzák meg a fogyasztóképességet és ahol cipőt, ruhát nem lehet megfizetni, ott ezeket hiába készítenek és viszik a vásárra. Ott a minden ipart és kereskedelmet monopolizáló bankok hiába kínálnak babot, lisztet, cipőfűzőt, suxivot vagy egyebet is, magukon marad biz mindaz, amíg a nép abba a helyzetbe nem jut, hogy ezt tölük és nem a tulajdonképeni termelőtől szerezzék meg magának.

Igaz, a német meghosszabbította egyes iparágban a 8 órás munkanapot két különórával ideiglenesen, de ott haszna is van belőle. Ellenben volt-e haszna a népnek a háboru előtt a volt osztrák-magyar monarchiában, amikor nemesak 10—12 órás volt a munkanapja és hetenként 2—3-szor „durchmarseh”-okat is végzett a „hazai ipar” érdekében? Csakugy szinylődött az, mint ma és csakugy nyomtak el minden kulturális törekvéseit, egyesületeit és sajtóját mint minden olyan államban, amelynek ipara oly gyatra nivón áll, hogy éhbérek és szubvenciók nélkül prosperálni nem tud.

Hiszen meglehet, hogy ma nem drágább, sőt talán olcsóbb minden, mint 8 héttel ezelőtt, de bizonyos, hogy 8 héttel ezelőtt sem és ma sem bir egy munkás keresetével egyebet fedezni, mint a kenyerét.

Végre reflektálnom kellene még arra a kitételre, hogy a sztrájkok okai az általános drágaságnak. Hát erről ma már nem kell beszélni. En azt hiszem sokkal jobb volna, közösen oly gazdasági viszonyok előteremtésére törekednünk, amelyek a sztrájkokat feleslegessé teszik! —ch.

Eisenstädter S és Társai cég nevében értesitem üzletbaratainkat, hogy a cég vezető főnöke

Winkler Sándor ur

élte javában, akkor mikor nehéz megpróbáltatások után, munkája gyümölcsét élvezhette volna, hosszas szenvedés után Szegeden elhunyt.

Emlékét szeretettel őrizzük mindannyian a cég helyi képviselőjében.

Eisenstädter J. L.

Nagybeeskerek város polgármesterétől.
8252—1920. sz. 1158

Pályázati hirdetés.

A városi rendőrlégénység ruházattal való ellátása céljából 80 öltönyre van szükség. A város adja a szövetet, a többi kellékeket a szabó. Azon szabók, kik pályázni óhajtanak, adják be írásban ajánlataikat folyó hó 14-ikéig.

Veliki Beeskerek, 1920 június 10.

Polgármester.

Torontálvármegye alispánjától.

A beogradi földművelés és vízügyi min. megbízásából.
8524—1920. szám. 1152

Pályázati hirdetés.

A törvényhatósági állami főállatorvosi állás megüresedvén, Torontálvármegye alispánja felhívja azon okleveles állatorvosokat, kik az 1888 évi VII. t. c. 303. §. előírt képzettséggel rendelkeznek, hogy ezen állás elnyerése iránt kérvényüket az oklevél másolata és az eddigi működésüket igazoló okmányokkal, a földművelésügyi minisztériumhoz címezve, 1920. évi június hó 25-ig a varmegyei alispáni hivatalhoz adják be.

Megjegyzendő, hogy a szerb nyelvnek szóban és írásban való bírása megkívántatik.

Veliki Beeskerek, 1920. évi június hó 11-én.

Dr. Mihajlovity, alispán.

147—1920. ügyszám.

1163

Árverési hirdetés.

Dr. Kardos Samu és dr. Juliusz Ármin veliki beeskereki ügyvédek által képviselt Kardos Andor kereskedő veliki beeskereki lakos megkeresése folytán Veliki Beeskereken a Miletityeva (Temesvári) utca 5. szám alatt levő egy darab 7 éves szürke paripát és 2 lora való parádés szerszámot 26 000 korona becsárban, Grósz Márton vendéglős, veliki beeskereki lakos veszélyére és költségére a keresk. törv. 347. §-a szerint nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett el fogom adni.

Az árverés 1920. évi június hó 24-én d. u. 3 órakor fog a helyszínen, Miletityeva (Temesvári) utca 5. szám alatt megtartatni.

Kikiáltási ár a becsár, az árverés alá kerülő ingók azonban ezen aron alul is el fognak adni a legtöbbet ígérőnek.

Vevő köteles a vételárát Kardos Andor kereskedő, veliki beeskereki lakos, vagy megbízott ügyvédje kezeihez, a III. fokozat szerinti illetéket pedig az én kezemhez nyomban lefizetni és a megvett lovat és lószerszámot azonnal átvenni és elszállítani.

Veliki Beeskerek, 1920. évi június hó 14-én.

Dr. Susich Istvan, all közjegyző.

Uj gőzmalom

a Bácskában, napikörülbelül 3 vagon örménynyel, keres kitéően gyakorlott, megbízható

intézőt, főmolnárt,

gépészt.

Kimerítő ajánlatok bizonyítványmásolatokkal és fizetési igények megjelölésével „Biztos jövő 988” jelige alatt címzendők

BLOCKNER hirdető irodájához ZAGREB,
Jurjevaska ulica 3. 1146

Deszka,

léc (Staffel), faragott épületfa, valamint szálfa (gömbfa) minden méretben, továbbá faszén és elsőrendű cserháj vagontételekben, nagyban és kicsinyben kapható.

Kevevárai Bank Rt. faosztálya
Kevevára. 948

Tisztviselő vagy tisztviselőnő

kerestetik jó fizetéssel, ki a könyvelésben teljesen jártas és a német vagy szerb nyelvet tökéletesen bírja. Gabona- vagy hasonszámabangyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Kimerítő ajánlatok „Maismehl” jeligére a Torontál kiadóhivatalába kéretnek. 1141

Főmolnárt

10 HP. benzinnemotort.

fogtechnikus segéd

levegő-berendezés

Ajánlatok személyi viszonyok, fizetési feltételek és eddigi működés megjelölésével „Bánati vámmalom” jeligére a kiadóba. 1109

Fuchs József fakereskedő Nakófalva. 6-9-9
Telefonszám 2.

felvétetik. Ajánlatokat kér FARKAS ANTAL fogműtérme Vrsac.

teljes felszereléssel együtt. Érdeklődni lehet Radity Milánál Pasityeva (Tomasováci) utca 5. Telefonszám 227.

Vállalunk gyapjut **szövetté** való feldolgozásra
Gyapjuipar Részv.-társaság Vel. Becskerek
 a Guttman-féle gyártelepen. 1143

B. V. K. 17—1920. sz.

1156

Torontálvármegye alispánjától.

Árverési hirdetés.

A vel. becskerei kir. járásbírósa 1919. évi 3694/50. P. K. számú végzése folytán Horváth Szlavon Jelzálogbank javára gróf Karácsonyi Jenő bánlakai lakos ellen 656.804 K 77 f. tőkekövetelés s járulékaik erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1920. évi április hó 20. napján lefoglalt és 49 600 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Zichyfalván a piactéren és a helyszínen leendő megtartására határidőül **1920. évi június hó 19. napja** kitűzetik az 1919. évi Pk. 3694/62. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: 128 db malac, 260 üveg bor, 100 lit. cognac, 40 lit. tiszta szesz, 25 és 10 liter romlott bor és három db hordó.

Veliki Becskerek, 1920. évi június hó 11-én.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Rüht és viszketeget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően bevált
SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban
 Veliki Becskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

A beogradi földművelés és vizügyi min. megbízásából. 8524—1920. sz. 1151

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye alispánja felhívja azon **okleveles allatorvosokat**, kik az üresedésben levő, vagy helyettes által betöltött **járasi állami allatorvosi állásokra** pályáznak, hogy a földművelés és vizügyi miniszteriumhoz oklevél másolatával és az eddigi működést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1920. évi június hó 25-ig** a vármegyei alispáni hivatalhoz adják be. Betöltésre kerül: 1. a veliki becskerei, 2. az antalfalvai, 3. a szerbittebei, 4. a kovini, 5. a zichyfalvai és 6. a pancsovai járási állami állatorvosi állás.

Veliki Becskerek, 1920. évi június hó 11-én.

Dr. Mihajlovity, alispán.

Mindennemű 1096

fogtechnikai cikkek

ajánl Dental Depot.

Gyurkovits Mihály Vel. Kikinda,
Prestolonaslednika Alesandra u. 21. sz.**Ház**

kerestetik megvételre Vel. Becskereken több lakással és irodának alkalmas helyiségekkel.

Ajánlatok „202 házszám” jellegére a Torontál kiadóhivatalába kéretnek. 1142

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem a közönséget, hogy az építőiparban önállósítottam magam.

Tisztelettel **Domonkos József** építőiparos, Somogyi-utca 3. sz. 1153

Ugyanitt kaphatók teljesen új konyhabutorok.

Eladó földek:

Torontálban, Feketető községhez két kilométerre az Aranyhegyen 384 hold elsőrendű szántó urilakással és gazdasági épületekkel, valamint Szanád község mellett közvetlenül, a Felsőréten 120 hold szántó eladó. Ez utóbbin épületek nincsenek.

Dr. Széchényi István, Zenta.**Magtári mázsa**

és egy lószerszám eladó

1157

III. külkerület, 11. sz. alatt.

Hirdessen a „Torontál”-ban.

Elsőrendű kétszerfőzött

KENCE (FIRNISZ)

kapható a Vegyiparnál
 Veliki Becskerek. ☞

Eladási iroda:

Kurländer Imre cég Vel. Becskerek,
 Krunszka (Korona) utca 11. sz.

Telefonszám 35. ☞ Telefonszám 35.

Szegvár és inomiók figyelembe!

A város közepén egy rövidáru üzlet

Irodakisasszony

20 év óta fennálló
fűszer- és vegyeskereskedés